

A nyugdíjasklub elnökévé választották Becker Jánosnét 2018 végén.

Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

9. oldal

Paksi Hírnök

XXVIII. évf. 3. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2019. február 8.

Már nyílik a tavasz első hírnöke

Fotó: Babai István/archív

Nyolcmilliárd forint fejlesztési támogatást kapott Paks

Közműépítésekre, útfelújításokra, új városközpont megvalósítására a Táncsics park és a volt konzervgyári területek fejlesztésével, ingatlanok vásárlására egy új sportszarnok, egy jégcsarnok, valamint a stadion építéséhez – ezekre a célokra 8 milliárd 17 millió forintot biztosít fejlesztési támogatásként Magyarország Kormánya Süli János a paksi atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter előterjesztésére a paksi önkormányzatnak. Az erről szóló határozat a 2018. december 20-i Magyar Közlönyben jelent meg. A támogatási összeg megérkezett, a fejlesztések egy része március elején elindul – tájékoztatta szerkesztőségünket Szabó Péter, Paks polgármestere.

Négy utca teljes körű rekonstrukciója szerepel a kormányzati támogatásból megvalósuló felújítási csomagban. A Gesztenyés utca és a Kandó Kálmán utca – Kishegyi út és Kurcsatov utca közötti szakasza – egyidős a lakóteleppel. Az útszakasz állaga az eltelt évtizedek alatt leromlott, ám rekonstrukciója nem történt meg annak ellenére, hogy rendkívül nagy ott a forgalom, hiszen ezen az úton közlekednek az atomerőműbe a lakótelepen élő munkavállalók, és szintén ezen közlekednek majd a Pollack Mihály utcába tervezett új lakópark lakói is. A szakaszon teljes körű út- és közműrekonstrukciót valósítanak meg.

Az Anna utca a malomhegyi városrész forgalmának lebonyolításában játszik kiemelt szerepet. Az új atomerőművi blokkok építéséhez kapcsolódó lakóterület-bővítési tervek egyik helyszíne szintén a Malomhegy. Ezért az amúgy is túlterhelt és rossz állapotú utca felújí-

tása szükséges, az építési engedélyek és a kiviteli tervek rendelkezésre állnak. A közbeszerzési eljárás folyamatban van, csakúgy mint az Ősz és a Völgy utcák esetében. A teljes körű, közműfelújítást és útrehabilitációt tartalmazó beruházások kivitelezése legkésőbb március elején megkezdődik – tájékoztató Szabó Péter. Paks polgármestere azt is elmondta, hogy a Gesztenyés és a Kömlödi utcák rekonstrukciójára, valamint a Vácika utca út-, csapadécszarnok- és közvilágítás-építési projektjére is rendelkezésre állnak az építési engedélyk és a kiviteli tervek. Folyamatban van a közbeszerzési eljárás elindítása.

Tömbbelső-felújításra is biztosít forrást a központi támogatás. A Kurcsatov utcai tömbbelső négy üteműre tervezett rehabilitációjában az első már elkészült önkormányzati beruházásban. A második ütem, a Kurcsatov, Ifjúság, Gagarin, Wigner utcák közötti tömbbelső felújítása valósul meg idén.

Egy új városi sportszarnok és egy jégcsarnok kialakításához szükséges területek, valamint a stadion építéséhez kapcsolódó szérűskerti telkek vásárlására is forrást biztosít a kormányzati támogatás. A sportszarnok és a jégcsarnok a Terrorrelhárítási Központ paksi főosztályának bázisától északra fekvő területen épül majd a tervek szerint. Az érintett terület magántulajdonban van, a tárgyalások már megkezdődtek.

Az új városközpont kialakítását „A paksi atomerőmű bővítése kapcsán felmerülő városfejlesztési feladatok településrendezési program, komplex térbeli vizsgálat és tanulmányterv” című városfejlesztési dokumentum, a Táncsics park és a volt konzervgyári területre kiírt városrendezési ötletpályázat,

és az ezekre épülő telepítési tanulmányterv alapján készítette elő az önkormányzat még 2016-ban. A területre most készül és várhatóan hamarosan hatályossá válik a módosított helyi építési szabályzat és szabályozási terv.

Szabó Péter polgármester úgy tájékoztató, hogy a Táncsics parkban az új városháza, a gyógyászati központ harmadik üteme és egy gyógyszálló építését tervezik, igényes parkká alakítva a zöldfelületet gyalogos sétánnyal és rendezvényterrel. A volt konzervgyár nagyrészt barnamezős területnek minősíthető, hiszen a kereskedelmi, szolgáltató funkciók csak részben tudták a nagy kiterjedésű ipari területet új élettel megtölteni. A város előtt álló fejlődési időszak számos oktatási és kulturális intézmény, közfunkció, valamint vállalkozás számára igényel területet, mint például az új szakképzési központ, kollégium, parkolóház, városi rendezvényterem, új könyvtárpépület, de ide költözhethet az Atomenergetikai Múzeum, az atomerőmű képzési, valamint látogatóközpontja. Ennek előfeltétele a jelenlegi telek- és tulajdonviszonyok rendezése, a volt konzervgyár területén lévő ingatlanok megvásárlására is szerepel forrás a kormányzati támogatásban.

Az említett beruházások abból a 8 milliárd 17 millió forintból valósulnak meg, amelyet Magyarország Kormánya biztosít a paksi önkormányzatnak fejlesztési támogatásként. Ezek mellett napokon belül elkezdődik a városháza felújítása, tavasszal elindul a központi park rekonstrukciója, az idősök otthona bővítése és a Csengey központ tetőszigetelése önkormányzati saját forrásból, a városháza esetében TOP-os pályázati támogatás felhasználásával.

Dallos Szilvia

Így gazdálkodtak a településrészek

A megszokott módon a Dunakömlödi Településrészi Önkormányzatnak és a Külső Városrészek Településrészi Önkormányzatának (Biritó, Csámpa, Cseresznyés, Gyapa) is 12 millió forint állt rendelkezésére a költségvetésből. A forrás 60 százalékát felújítási munkákra, 40 százalékát pedig rendezvényekre fordíthatták. A tavaly ebből a keretből megvalósított beruházásokról, rendezvényekről adtak összegzést kérésünkre a településrészek képviselői.

Spiesz József, a Dunakömlödi Településrészi Önkormányzat elnöke úgy tájékoztatót, hogy hárommillió forintot szántak rendezvényekre: támogatták a borversenyt, a családi napot, tömegsport rendezvényeket és az adventi estét, kisebb összeggel járultak hozzá a városi rendezvények közé tartozó szüreti nap megrendezéséhez, valamint a falunap teljes költségét finanszírozták. Ebből a keretből megmaradt négyszázezer forint, amiből felújítottak egy járdaszakaszt a Radnóti utcában. A keretösszezből egy buszos kirándulást is támogattak a március 15-i rendezvényen fellépő fiatalok részére. Nagyobb összeggel, hatmillió forinttal támogatták a helyi temető útfelújítását, illetve a búcsúztatótér bővítését – összegzett a képviselő, hozzátéve, hogy mindezek mellett a helyi labdarúgópályánál lévő játszótérten kötélpálya kiala-

Fotó: Szaftenauer Ferenc/archív

kításába fogtak, az előkészületekkel jól haladnak, és amint az időjárás engedi, megtörténik a kihelezés.

Biritón is volt közösségi rendezvény, mégpedig a csámpaihoz hasonlóan, a Biritóról elszármazottak találkozója júniusban, amelyen körülbelül százhusz fő vett részt. Tóth Attila részönkormányzati képviselő arról is beszámolt, hogy emellett megtartották a már hagyományos disznóvágást december végén. A beruházási, felújítási keretből a közösségi ház nagytermének hátsó részében mosogató kialakítására biztosítottak forrást.

Csámpán már a tizenötödik nosztalgialálmokzót tartották tavaly, a legnagyobb összeget erre fordították a programok megvalósításá-

ra elköltethető összezből, ami megmaradt, abból pedig frissítették a közösségi házban használt karácsonyi fényfűzérkészletet. Tizenöt hímzett fellépőruhával támogatott a részönkormányzat a Csámpai Country Road Clubot, mivel ők lesznek a házigazdái a Pakson rendezendő Országos Linedance és Country Fesztiválnak – kezdte az összegzést Feil József részönkormányzati képviselő. Arról is beszámolt, hogy korábban vásároltak három fedett kerti kiült, amelyek közül kettő a játszótérhez, egy a közösségi házhoz került, ezek alá készül beton alap részönkormányzati keretből, a kivitelezés várhatóan idén tavasszal történik meg. Mindemellett kifestették a közösségi házat, részben lefestették a terasz faszerkezetét,

és a padlástér 25 centiméteres szigetelést kapott.

Cseresznyésben két nagyobb rendezvényt tartottak 2018-ban: decemberben disznóvágást, nyáron pedig falunapot a Cseresznyés Erdei Iskolában. Idén a falunappal együtt találkozott szerveznek az egykori iskola volt diákjainak, ahhoz hasonló, amelyet 2017-ben a Csengey Dénes Kulturális Központtal karöltve valósítottak meg – mondta Kapás Zoltán részönkormányzati képviselő. A beruházásokra, fejlesztésekre fordítható keretből finanszírozták két pad és két utcai szemetes kihelyezését a cseresznyési út felújítása harmadik ütemének keretében elkészült területi szakasz mellé, lámpatestek kihelyezését a cseresznyési út mellett három oszlopra, valamint bővítették a rendezvényeken használható eszközparkot sörpadokkal, asztallal és sörcsapolóval.

Gyapán is volt falunap a megszokott programelemekkel, azaz főzőversennyel, gyermekprogramokkal, színpadi műsorral, emellett több alkalommal tartottak játszóházat, és a szintén hagyományos karácsonyi összejövetelt is megszervezték. Ami a fejlesztéseket illeti, egy egyensúlyozó hullámpaddal bővült a közösségi házban lévő játszótér, illetve kicserélték az épületben a tönkrement termosztátot.

Kohl Gy.

Paksi Hírnök

Lapunkat rendszeresen
szemléli a megújult

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

E-mail: paksihírnok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2019. február 22.

Jumbo Travel UTÁZÁSI IRODA

www.jumbotravel.hu, jumbo@jumbotravel.hu, +36209660406

ÉLMÉNYHEZ
VEZETÜNK

Tegyen próbára minket!

EXKLÚZÍV buszaink
megtekinthetők honlapunkon

REPÜLŐS
VÁROSLÁTOGATÁSOK

SÍTÁBOR 2019
FEBRUÁR

Amszterdam 6nap / 5éj / 4napos

Róma
Lisszabon
London
SÍBÉRLET
SÍELJÜNK EGYÜTT!

Az átmeneti költségvetés módosításáról is szó volt a testületi ülésen

Módosította a 2019-es átmeneti költségvetést és elfogadta dr. Rujder Mária képviselő lemondását a képviselő-testület. A grémium januári rendkívüli tanácskozásán tárgyalta a TEIT települések körének bővítéséről is.

Lemondott képviselői megbízatásáról dr. Rujder Mária, a 3. számú választókerület egyéni képviselője. A bejelentést a január 28-án tartott rendkívüli képviselő-testületi ülésen a grémium tagjai tudomásul vették. A lemondás indoka hivatással összefüggő összeférhetetlenség: dr. Rujder Mária a jövőben a Belügyminisztérium hivatásos állományában folytatja munkáját. Időközi választás nem lesz, mert a választási eljárási törvény szerint nem lehet időközi választást tartani az általános önkormányzati választás évében április 1-e és a választás napja között. Ez azt jelenti, hogy a választási bizottságnak – az előírt meghirdetési időt betartva – január 20-án volt utoljára lehetősége időközi választást kiírni az idei évben. – Nem marad ellátás nélkül a 3. számú választókerület, az önkormányzat gondoskodik az ott élők érdekeinek képviseléséről – ígérte Szabó Péter polgármester.

A Vörösmarty, valamint a Munkácsy utcai tagóvodákról is szó esett az ülésen az átmeneti költségvetés módosítása kapcsán. – A Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítványtól nyert a város pályázati forrást a két óvoda udvarának rekonstrukciójára, a bruttó 150 millió forint értékű beruházás megvalósításához saját forrást is biztosítania kell az önkormányzatnak. Ahhoz, hogy minél előbb

elindulhasson a fejlesztés, nem vártuk meg a 2019. évi költségvetés elfogadását, mert erről majd csak február 20-án dönt a testület – tájékoztatót Paks polgármestere.

Szabó Péter javaslatára levették a képviselők a napirendről a Paksi Vak Botyán Gimnázium tornacsarnokának építésével kapcsolatos előterjesztést, csakúgy mint a vállalkozói övezet kialakításához szükséges alapító okirat tárgyalását. Utóbbiról a februári ülésen döntenek a képviselők, a gimnázium tornacsarnokát illetően tovább keresik a legmegfelelőbb megoldást. Az idei első, rendkívüli ülés napirendjén a TEIT bővítésének ügye is szerepelt, Dunapataj, Györköny és Mado-csa csatlakozását a paksi képviselő-testület támogatta.

-dsz-

Megemlékezett a németek kitelepítéséről a Német Nemzetiségi Önkormányzat

Január 19-e a magyarországi németek elhurcolásának emléknapja, amire ünnepi testületi ülésen emlékezett a Paksi Német Nemzetiségi Önkormányzat. Elhangzott a magyarországi németek himnusza, a magyar himnusz, majd Fehr György osztotta meg a jelenlevőkkel gondolatait. Beszért arról, hogy már 1945 márciusától kezdődően a viták középpontjába került a magyarországi németek kollektív bűnössége. – A potsdami konferencia döntései közé ugyan bekerült a magyarországi németek kitelepítése, de nem mondta ki egyértelműen, hogy kötelező lenne felelősségre vonni és kitelepíteni az évszázadok óta itt élő németeket. Ennek ellenére a magyar minisztertanács 1945. december 22-én elfogadta a honfitársaink kitelepítéséről és jogfosztásáról szóló kormányrendeletet. Ennek folyománnyaként megkezdődött a kitelepítés, az első vagon 1946. január 19-én indult el Budaörsről. A lebonyolításra felállított Népgondozó Hivatal adatai szerint a magyar kormány 1946 és 1948 között legalább 185 ezer német nemzetiségit fosztott meg állampolgárságától, teljes ingó és ingatlan vagyonától, és telepített ki az éhez, romokban heverő Németországba. Emellett több százezer honfitársunkat elhurcolták málenkij robotra, onnan már sokan nem térhettek haza, valamint sokakat dobtak ki ott-

honukból, vagyonukból – fogalmazott Fehr György. Arról is beszélt, hogy májusban tartanak nagyobb szabású megemlékezést a 70. évfordulóra készült dunakömlődi emlékműnél. – 1946. május 29-én a dunakömlődi lakosság 98%-át elhurcolták Németországba, Paksról az adatok szerint 15 főt, de mellettük több száz embert említenek úgy a statisztikák, hogy elköltözött, holott többségében – az elhurcoltakhoz hasonlóan – nincstelenné tették őket. 1947-ben Paksról és környékéről további 115 főt vittek el – mondta. A megemlékezés után felülvizsgálta a grémium a paksi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodást, amely annak kereteit tartalmazza, az éves tá-

mogatás összegét nem, arról majd az idei költségvetés tárgyalásakor dönt a város képviselő-testülete. A tanácskozáson a 2019-es programtervezet is terítékre került. A testület úgy döntött, hogy megtartják a már hagyományos, bevált és kedvelt rendezvényeiket, így a húsvéti és a karácsonyi kézműves foglalkozásokat általános iskolásoknak, a német nemzetiségi napot, a „Sprich Deutsch!” vetélkedőt a paksi úttörőkkel közös szervezésben, valamint idén is részt kívánnak venni a Város napján. A svábbal tekintetben már az utolsó simításokat végeztek, a rendezvényt az elmúlt hétvégén megtartották.

Kohl Gyöngyi

December 18-át a kormány 1995. szeptember 21-i ülésén a kisebbségek napjává nyilvánította, majd az Országgyűlés 2012. április 16-án az elnevezést nemzetiségek napjára módosította. Ebből az alkalomból a Paksi Német Nemzetiségi Önkormányzat – a paksi úttörőkkel közösen – minden évben megszervezi a „Sprich Deutsch!” elnevezésű német nyelvi vetélkedőt. A soron következő programtorlódás miatt nem tavaly decemberben, hanem idén január 21-én rendezték meg három általános iskola német nyelvet tanuló diákjainak részvételével. A nevezett csapatok számot adhattak németnyelv-tudásukról, a vetélkedő feladatainak fókuszában – követve a hagyományt – a svábok története, szokásai, hagyományai álltak. A megméretés első helyezettje a Paksi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola csapata lett, második a Paksi Deák Ferenc Általános Iskola, harmadik pedig a Paksi Bezerédj Általános Iskola formációja. A tudáspróba megkezdése előtt megemlékezést tartottak a magyarországi németek elhurcolásának emléknapja alkalmából.

Az orvoshiány megoldásán dolgoznak

A gyermekorvosi és a felnőtt-háziorvosi körzetek helyzetéről tartott sajtótájékoztatót Szabó Péter polgármester és dr. Bodnár Imre, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója. Hangsúlyozták: minden lehetőséget megragadnak és megadnak ahhoz, hogy a két megüresedett gyermekorvosi körzet biztonságos ellátását megoldják.

Fotó: Molnár Gyula

Régóta húzódozó problémát jelent két gyermekorvosi körzet ellátása: dr. Egry Tibor elhunyt, dr. Angyalosi Zsuzsanna nyugállományba vonult. Jelenleg helyettesítéssel igyekeznek ellátni a gyermekeket. Szabó Péter polgármester hangsúlyozta: tavaly óta folyamatosan hirdetik az állásokat a posztok betöltésére. Az önkormányzat különösen sokat tesz azért, hogy Paksra csábítsa az orvosokat. Szolgálati lakást biztosítanak, folyamatosan emelik a háziorvosoknak nyújtott önkormányzati hozzájárulás mértékét, a rendelők felújítja, eszközökkel látja el az önkormányzat, és a jövőben is ezt teszi majd. Szabó Pé-

ter azt kérte a szülőktől, hogy legyenek türelemmel, illetve a 14 évesnél idősebb gyermekeket a felnőtt háziorvosokhoz vigyék – ez nagyban segítene a jelenleg fennálló problémán.

Dr. Bodnár Imre, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója kiemelte: a Pakson tapasztalt jelenség nem egyedi, országos problémáról van szó, sőt, Paks még jobb helyzetben van orvosellátottság tekintetében, mint más, hasonló nagyságú települések. Céljuk, hogy fenntartsák a körzeteket és találjanak szakorvosokat. Dr.

Egry Tibor egykori körzetében állandó helyettesként dr. Vadász Ágnes dolgozik, dr. Angyalosi Zsuzsanna korábbi körzetében a helyettesítést dr. Batai Mária, dr. Mészáros Zsuzsanna és dr. Tajdina Julianna végezték. Mivel időközben kedvező feltételeket tudtak teremteni óradíjak tekintetében is, és találtak helyettesítő orvosokat, így június végéig hétfőn, kedden és szerdán a dunaföldvári dr. Jancsó Erzsébet helyettesít, csütörtökön a szekszárdi dr. Gujás Erika segít, csak a pénteki napot kell a továb-

biakban is az említett három orvosnak megoldani, akik egyébként viszik a saját körzetüket, egymást is helyettesítik, tehát így is nagy a teher a vállukon. Esély mutatkozik arra, hogy tavasz végére dr. Angyalosi Zsuzsanna korábbi körzetében is megoldják az állandó helyettesítést. Arra a kérdésre azonban, hogy mikor találhatnak Paksra olyan orvost, aki hajlandó átvenni a praxisokat, a főigazgató nem tudott válaszolni. Több szakmai lapban, a kormányzati portálon, internetes felületeken hirdetik az állásokat, kapcsolataikat kihasználva igyekeznek gyermekorvosokat csalogatni Paksra, de egyelőre nem jártak sikerrel.

Dr. Bodnár Imre arra is kitért: a hetes számú felnőtt háziorvosi körzet több mint egy évig betöltetlen volt, mostanra találtak orvost dr. Sztanu Krisztina személyében. A következő feladat, hogy orvost találjanak dr. Sághe Beáta körzetére, mivel a doktornő visszaadja a praxisát. Ennek érdekében tárgyalásokat folytatnak.

Sólya Emma

A hetes körzet orvosa dr. Sztanu Krisztina

– A klasszikus orvos-beteg kapcsolattal ellentétben, ahol az orvos felállít egy diagnózist, ad rá egy terápiát, amit a betegnek követnie kell, én szeretem megbeszélni a beteggel, hogy amennyiben több lehetőség van a kezelésre, melyiket választaná, természetesen az ok-okozati összefüggések ismeretése után – mondja dr. Sztanu Krisztina, a hetes számú körzet orvosa. A doktornő 2007-ben végzett a Pécsi Tudományegyetem általános orvostudományi karán, majd a Családorvostani Intézet keretében egy pécsi belvárosi praxisban dolgozott. 2009-ben kezdett a Mecseknádasd–Óbánya–Ófalu háziorvosi körzetben állandó helyettes háziorvosi munkakörben, itt dolgo-

Fotó: Szaffenauer Ferenc

zott az elmúlt kilenc évben, illetve időközben háziorvostanból és üzemorvostanból szakvizsgázott. Mivel ez a Pécsi Tudományegyetem angol-magyar nyelvű okta-

tó családorvosi praxisa, lehetősége volt oktatási feladatok ellátására, tapasztalatszerzésre a külföldi betegek ellátásában, valamint elvárás volt a folyamatos szakmai

fejlődés továbbképzések és önképzés keretében. Dr. Sztanu Krisztina kiemelte, hogy amikor beteggel foglalkozik a rendelőben, kizárólag rá figyel, a telefonos egyeztetéseket, konzultációkat, a házhoz hívásokat rendelésen túl intézi, az adminisztrációra pedig a rendelőt megelőző egy órában van lehetőség. Hozzátette, hogy természetesen lehet jönni receptért a rendelési idő alatt is, ám soronkívüliséggel nem tudják ezt biztosítani, szükséges a türelem a betegek részéről. Dr. Sztanu Krisztina azt is elmondta, hogy dunaföldvári származású, az édesanyja most is ott él, ezért is nagyon örül a paksi lehetőségnek.

-kgy-

Már szervezik a Város hete programot

Paks negyven esztendővel ezelőtt kapott városi rangot. Ebből a jeles alkalomból Paks Város Önkormányzata és a Csengey Dénes Kulturális Központ főszervezésében Város hete program lesz május 15. és 18. között. Az első egyeztetést a közreműködő szervezetekkel a közelmúltban tartották a város-házán.

– Idén ünnepeljük Paks várossá nyilvánításának negyvenedik évfordulóját. Szeretnénk összekapcsolni a jubileummal az elmúlt két évben nagy sikerrel megrendezett Város napját, ám többnaposra bővített programsorozatként, Város hete elnevezéssel – mondta Szabó Péter polgármester az első egyeztetésen, ahova a megvalósításban részt venni kívánó civilszervezetek, intézmények képviselőit várták. A polgármester arról is tájékoztatót, hogy a Város hete alkalmi több helyszínen zajlanak majd, a Táncsics parkon kívül a Csengey Dénes Kulturális Központban és a rendezvényha-

jón is tartanak programokat, valamint alkotópályázatot is hirdetnek. A kínálatban lesz többek között geocaching, várostörténeti előadás, beszélgetőforum, kiállítást nyitnak a kulturális központban a 40 éves város életéről, a rendezvényhajón elsősorban paksi zenekarok lépnek majd fel, valamint kulturális menetlevél is készül a Város hetére az aktív résztvevőknek. A Város hete utolsó napjára készülnek a Város napján megszokott programokkal, azaz a felvonulással, a halászléfőző versennyel, valamint helyi egyesületek, alapítványok, társulatok, intézmények színpadi produkcióival, bemutatóival, foglalkozásaival a Táncsics parkban. Dr. Hanol János, a polgármesteri hivatal turisztikai, városmarketing és kommunikációs csoportjának vezetője arról beszélt, hogy az óvodásoktól a nyugdíjasokig minden korosztályt igyekeznek bevonni a programba. Csapó Ágnes külkapcsolati referens kiemelte, hogy az első megbeszélésen sok volt az előző két év egyeztetéseiről ismerős arc, és biz-

nak abban, hogy a közreműködők köre idén még tovább bővül. A találkozón az is elhangzott, hogy február 22-ig jelentkezhetnek a Város napi felvonuláson és a rendezvényen produkcióval részt venni kívánó civilszervezetek, intézmények. Az ehhez szükséges adatlap a paks.hu honlapon elérhető. Az egyeztetést követően megjelent Paks Város Önkormányzata és a Csengey Dénes Kulturális Központ kiírása a *Városunk 40 év múlva* című alkotópályázatra, amelyen szabadkézi rajzzal, egyéb kézműves alkotással lehet indulni, a beadás határideje 2019. április 15. A pályaműveket a Csengey Dénes Kulturális Központban kell leadni Feilné Gyuricza Johannánál, vagy az információs irodában 8 és 18 óra között. A nyertes munkák készítői értékes jutalomban részesülnek. A pályaműveket 2019. május 16-tól lehet majd megtekinteni a Csengey Dénes Kulturális Központban. A pályázati kiírás további fontos információkkal a paks.hu honlapon elérhető. -kgy-

FELHÍVÁS

Ezúton tájékoztatom a lakosságot, valamennyi, a településen székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezetet, a Paks Város területén működő civilszervezeteket és a helyben működő egyházakat (továbbiakban Partnereket), hogy Paks Város Önkormányzata a 92/2016. (VIII.17.) határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Tervet és a 33/2016. (VIII.22.) önkormányzati rendelettel elfogadott Paks Város Helyi Építési Szabályzatát a **tehermentesítő út nyomvonalával kapcsolatban módosítja.**

Az önkormányzat – a teljes körű nyilvánosság biztosításának érdekében – lakossági fórumot tart 2019. február 19-én 17 órakor a Paksi Polgármesteri Hivatal nagy házasságkötő termében. A módosítás dokumentációja a www.paks.hu honlapon a „hirdetmények, közzétételek” rovatban, valamint személyesen a paksi polgármesteri hivatal 223-as irodájában tekinthető meg.

A Partnerek a véleményezési eljárásba az önkormányzat polgármesteréhez **2019. február 27-ig** benyújtott írásbeli kérelemmel, illetve vélemény, javaslat, észrevétel megküldésével, valamint a lakossági fórumon szóban jelezve jelentkezhetnek be. A bejelentkezett Partnerek esetében a polgármester a megbízott városi főépítész bevonásával dönti el a résztvevők körét.

A kérelemben meg kell jelölni a módosítás célját, amennyiben a bejelentkezni kívánó Partner természetes személy, úgy a nevét, lakcímét, levelezési címét, telefonszámát és e-mail címét, egyéb esetben a Partner nevét, székhelyét, képviselőjét, levelezési címét, telefonszámát és e-mail címét. A kérelmet papíralapon a Polgármesteri Hivatal címére (7030 Paks, Dózsa György út 55-61.) eljuttatva személyesen vagy postai úton lehet benyújtani, vagy elektronikus levélben a pm.titkarsag@paks.hu e-mail címre kell megküldeni.

Azon Partnerek, akik **2019. 02. 27-ig** a véleményezési eljárásba nem jelentkeznek be, az eljárás további szakaszában nem vehetnek részt.

Paks, 2019. február 08.

Szabó Péter
polgármester

Paks II. is szerepet játszhat az energia-rendszer szénmentesítésében

Fotó: Paks II. Zrt.

Komoly állami beavatkozás nélkül nem lehet elérni az energiarendszer szénmentesítését. Eredményt a megújuló energiaforrások és az atomenergia együttes használatával lehet elérni – hangzott el azon a nemzetközi konferencián, ahol bemutatták a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Nukleáris Energia Ügynöksége új, „A dekarbonizáció költségei” című kiadványát.

Az atomenergia és a megújulók együttes alkalmazásának lehetőségeit vizsgálja az OECD NEA, azaz a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Nukleáris Energia Ügynöksége új tanulmánya, amelynek bemutatóját Magyarországon tartották egy nemzetközi konferencia keretében.

Az ezt megelőző sajtótájékoztatón Süli János tárca nélküli miniszter hangsúlyozta, hogy „A dekarbonizáció költségei” című kiadvány egyértelműen megerősíti az általa szá-

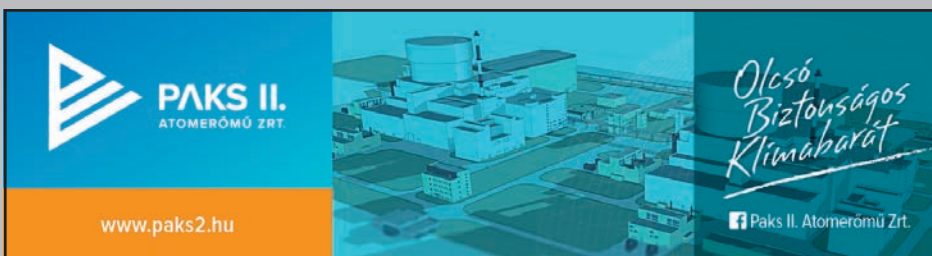
mos alkalommal kifejtett álláspontot, miszerint a klímavédelmi célok elérése érdekében az atomenergiát és a megújulókat nem egymás ellenében kell vizsgálni, hanem azokat okosan kombinálva kell alkalmazni az energiamixben. A tanulmány arra ad választ, hogy az atomenergia és a megújulók együttes alkalmazása miként lehet hatékony, a költségelemzések arra szolgálnak, hogy segítségükkel és az ország adottságainak figyelembevételével a tagországok a legkedvezőbb energiamixet alakíthassák ki.

– Ha a jövő energiacéljait meg akarjuk valósítani, minden opciót figyelembe kell venni a dekarbonizáció megoldására. Egyértelműen rávilágított a tanulmány arra, hogy a jelenlegi körülmények között komoly állami beavatkozás, ráhatás nélkül ezeket a célokat nem lehet elérni – fogalmazott William D. Magwood főigazgató. Az OECD NEA prognózisa szerint a megújuló energiaforrásoknak jelentős szerepe lesz a jövő-

ben, de tisztában kell lenni azzal, hogy ez milyen költségeket vonz, és milyen hatásokat gyakorol az energiapiacra. A főigazgató leszögezte: minden országnak szuverén joga, hogy eldöntse, milyen módon biztosítja saját villamosenergia-ellátását. Tapasztalatai szerint mindenki arra törekszik, hogy elkerülje az erőteljes importfüggőséget. – Úgy gondolom, hogy Magyarország esetében az a meghatározó, hogy nagyon nagy mértékű importra szorul. A szénhidrogének felhasználásának csökkentése érdekében olyan országok tekintetében, mint például Magyarország is, a nukleáris energia egy kiváló lehetőséget jelent – mondta William D. Magwood.

Süli János miniszter ismertette, hogy a hazai villamosenergia-fogyasztás nő, sorra dőlnek meg a rendszerterhelési rekordok. Ugyanakkor egyre nagyobb az áramimport aránya is. Tavaly a villamosenergia-felhasználás 31,6%-a származott importból, ami az eddigi legmagasabb érték. – Az ilyen mértékű kitettség nagymértékben megingathatja a gazdaságot, a lakosság olcsó villamosenergia-ellátását. Ez is indokolja, hogy megépüljön a paksi atomerőmű két új blokkja – vázolta a miniszter, kiemelve, hogy az atomerőművek széndioxidkibocsátás-mentesen termelnek, tehát Paks II. az ellátásbiztonság garantálásában és az energiaellátás szénmentesítésében is fontos szerepet játszik.

(X)

Értékelte a tavalyi munkát az Atomerőmű Tűzoltóság

Fotók: Molnár Gyula

A klasszikus tűzoltási, műszaki mentési, kár-elhárítási feladatok mellett az üzemi mentőszolgálat működtetése is az Atomerőmű Tűzoltóság portfóliójához tartozik. Ezen felül alpinechnikai módszerekkel mentenek, ha kell, magasból, ha kell, mélyből, de ők sietnek azok segítségére is, akik az erőmű területén lévő több mint harminc lift valamelyikében rekednek. Vannak balesetből adódó, illetve azok megelőzése érdekében végzett feladataik, illetve a célzott biztonsági felülvizsgálat nyomán foganatosított intézkedésekből származó feladatok egy része is hozzájuk került. Mindez az Atomerőmű Tűzoltóság évvértékelő állománygyűlésén hangzott el. Az is kiderült, hogy az Atomix Kft. keretében működő tűzoltóság, illetve mentőszolgálat tavaly teljesítette a kitűzött célokat.

Pesztericz Rajmund tűzoltóparancsnok azt mondta, hogy 2018 a változások éve volt, és erre számítanak 2019-ben is. Mérőföldkő a szervezet életében, hogy Böhm Péter alapító parancsnokot Pesztericz Rajmund váltotta tavaly, de a működési környezet is sokban változott. Egyéb kiemelkedő, rendkívüli esemény nem történt, amit a tűzoltóparancsnok annak tulajdonít, hogy az atomerőműben a biztonságtudatosság, a prevenció jól működik. A múlt év során 163 esetben riasztották az állományt, 53 alkalommal tűzhöz, de ezek kivétel nélkül téves riasztások voltak. Tavaly is számos szakmai és sportversenyen szerepeltek kiemelkedően, illetve sok időt és energi-

át áldoztak az oktatásra, továbbképzésre, ami szakma- és egyben erőműspecifikus – húzta alá a parancsnok. Az ehhez szükséges képzési anyagot az elmúlt évek során folyamatosan fejlesztették, bővítették. – Mi magunk is keressük az új utakat, hogy szinten tartsuk speciális tudásunkat. Ebben külső oktatók, illetve saját mentoraink vannak a segítségünkre – összegzett. Külön felhívta a figyelmet arra, hogy a régen jellemző klasszikus formát felváltva mostanra az e-learning rendszer vált általánossá. A személyi állományról Pesztericz Rajmund azt mondta, nincs hiány,

de figyelmet kell szentelni a nyugállományba vonulók utánpótlásának kinevelésére. Tavaly négy új tűzoltó csatlakozott az állományhoz. A mentőszolgálat munkáját dr. Szvitán Gábor értékelte, kiemelve, hogy néhány fontos műszer és berendezés mellett a szolgálati idejének végét elérő esetkocsi helyett újat kaptak, mégpedig olyan felszereléssel, amit a feladatellátás alapján ők határoztak meg. A mentőorvos azt mondta, az üzemi balesetek mellett nagyobb arányt képviseltek az egészségromlás vagy rosszullét miatti beavatkozásaik. Ellátásra 108 esetben volt szükség, ezen felül a tűzoltókkal közös gyakorlatokon tartották szinten és fejlesztették felkészültségüket.

2019-ben a már meglévő tevékenységek magas színvonalú ellátása mellett portfóliója újabb feladata, az árvízvédelem ellátására is felkészül az Atomerőmű Tűzoltóság, hangzott el az állománygyűlésen, amelyre – mint mindig – a társszervezetek képviselőit is meghívták.

Hagyomány, hogy a kiemelkedő munkát végzett, illetve jubiláló tűzoltókat az évvértékelő állománygyűlésen jutalmazták. Farkas József, Szabó Tamás és Széles Ferenc kiemelkedő munkájáért kapott elismerést, az Atomerőmű Tűzoltóság Év Tűzoltója díját ezúttal Barina Balázs kapta. Fehér Rolandot, Bese Sándort, Juhász Sándort, Kovács Istvánt, Kőbányai Zoltánt, illetve Ambach Edét 20, 25, 30 éves jubileum alkalmából köszöntötték.

-dsz-

Fotó: Szaftenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Becker Jánosné

Amikor először találkoztunk – talán tíz évvel ezelőtt lehetett –, azt mesélte nekem, hogy emlékszik a bátyámra, a Viliére, a bölcsődéből, és le is írta a nyugodt, szép, szófogadó kislányt. Csodálkoztam, hogyan emlékezhet az én ötvenes éveit felé járó bátyámra. Békebeli bölcsis néni – gondoltam magamban. A békebeli jelző megmaradt, sok más mellett, amit az évek alatt fogalmaztam meg róla. Soha nem maradok történet nélkül, ha a Bikács melletti Győrimajorban született Becker Jánosné Julikával találkozom. Megjegyzem, hogy a mindig aktív, állandóan cselekvésre kész Julika már születése pillanatában is „gyors járású” volt, mert nem tudta kivárni, hogy édesapja a bábaasszonnyal megérkezzen Györkönyből, nagyszülői segítséggel jött a világra, szeretett édesanyja karjai közé. Már hármashatvanban érkeztek vissza paksi otthonukba, majd két év múlva teljes lett a család, megszületett a hűga. Édesapja közműves volt, Gyapán, Németkéren irányította családi házak, Harkányban nyaralók építését, édesanyja a konzervgyárban és a háziiparban dolgozott. Julika az általános iskolai tanulmányait a polgári iskolában végezte, majd az élet úgy hozta, hogy a konzerv-

gyárban kezdett dolgozni, még tizenöt éves sem volt, amikor Kürtös Kató néni segítségével munkába állt. Már az általános iskolában is szívesen és jól éneklő lány hangjára Szigeti Lajos művezető figyelt fel, aki egy tánczenekarba hívta énekelni. Így aztán felépett az együttessel, többek között a konzervgyári nőnap rendezvényen, ahová az asszonyok a kötenyt, fityulát maguk mögött hagyva, fehér köpenyben érkeztek, s ahol a kalács és kakaó mellett táncoltak – egymással. A hatvanas évek elején járunk, a konzervgyár a KGST piacra termel, nagyüzemben folyik a munka, az asszonyok – szülés után – a jobb, könnyebb megélhetés reményében gyorsan visszaállnak a munkába. A konzervgyári bölcsőde – ahogy a gyár – különösen nyári időszakban, csúcsra van járva. A rövid ideig a termelésben dolgozó, de egyébként minden feladatra nyitott és szorgalmas Julikát gondozónak hívják a kicsik mellé. Ma már szinte elképzelhetetlen és bizonyos értelemben felfoghatatlan emlékeket idéz. A legfiatalabbak a kéthónapos csecsemők voltak a bölcsődében, akikhez a gyárból jártak át az édesanyák szoptatni. Az általános iskolában „kis pacstírtának” becézett fiatal lány sokat énekel a kicsiknek egy olyan bölcsődé-

ben, ahol szinte soha nincs tarlóra vágva a fű, akkora, hogy a kicsi gyermekek „elvesznek” az udvaron. Itt is erős akarással és szorgalommal vetette bele magát a feladatokba, a velük járó felelősségbe, és rövid időn belül emelt szintű képzésen sajátítja el a szakma szabályait és fortélyait. Hiszen a gyermekneveléshez rend és szív kell: érzékeny ösztön az élethez, a családhoz, a gyermekgondozáshoz szükséges napi feladatokhoz. Első vezetőjére – Miks Irma nénire – ma is elfogódottan emlékszik. És a gyerekek! Julika a kis Ring Pistit említi, akivel nemrégiben találkozott, és akit kicsi gyermekkorától nem látott. Egy lakodalomban fedezte fel az arcvonásai alapján egykori bölcsődését. Méghozzá olyan gondozónéni körül serpetertélt, óvta, vigyázta őt. A kis Pisti – aki rendkívül eszes kisgyermek volt, meséli Julika – akkoriban járt bölcsődébe, amikor a negyven férőhelyes intézményben sokszor nyolcvan kicsi volt, még a terasz árnyékában is altatták azokat, akik nem fértek el az épületben. A gondozóból aztán bölcsődevezető lett, aki a szakmai munka irányítása mellett a gazdasági ügyeket is intézte, egyszerre volt adminisztrátor, intézmény- és ételmezés-vezető, csecsemőgondozó. A konzervgyári bölcsődében, ami hosszú évekig szombatonként is nyitva tartott – figyelembe véve a mai hatósági engedélyeztetési és eljárásrendeket, szinte hihetetlen –, főzőkonyha volt, ahová a konzervgyárból hordták a főzés alapanyagait: nyáron a frisset, télen a konzervet. Egyértelmű, hogy Julika életét meghatározta és kitöltötte a bölcsődei munkája, nem tudja és nem is akarja titkolni, hogy hálás a sorsnak. A hűgának pedig azért, mert mellette kitanulhatta a cukrászmesterséget: nem csupán családi rendezvényekre, de lakodalomakba is készített tortát Julika, aki a konzervgyári bölcsőde után a Villany utcai bölcsődében, később a szociális otthonban dolgozott, majd a pihenésnek rendelt életszakaszban csatlakozott a városi nyugdíjas klub csapatához, ahol két évet együtt töltött el édesanyjával, majd aktív szerepet vállalt a kórus működtetésében. A Czetli Imre, majd Szinger Ferenc vezette klub megbecsült tagjává vált, szorgalmával, aktivitásával, erejével, a másokra való odafigyelésével vívta ki magának a tagság bizalmát, amikor 2018 végén a nyugdíjas klub elnökévé választották. Hallgatom Julikát, kifogyhatatlan a történetekből, a tervekből. Mindig jókedvű, pedig nyilvánvaló, hogy vannak nehéz napjai – neki is. Én nem jártam bölcsődébe. De azt hiszem, nem vált volna káromra egy olyan gondozónénivel tölteni a napjaimat, aki „anyapótlásból” jelest érdemel. *Tell E.*

Élelmiszerbank – jó az együttműködés

Tavaly májusban kötött az Élelmiszerbankkal a Paks Kistérségi Szociális Központ együttműködési megállapodást, amit Paks Város Önkormányzata támogat. Ezzel évente akár több tízmillió forint értékű ételt mentenek meg a megsemmisítéstől, és juttatnak el rászorulókhhoz. Az eddigi tapasztalatok alapján jó az együttműködés a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, valamint két áruházlánc paksi telephelyével – tájékoztatott Borbás László, a szociális központ igazgatója. A program helyi működtetéséhez szükség volt infrastrukturális fejlesztésre, továbbá a központ több munkatársa dolgozik a megvalósításon: reggelente átveszik a két üzletből a megmaradt élelmiszereket, majd eljuttatják a társszervezetekhez – a Segítők Házához,

a Paksi Nagycsaládosok Egyesületéhez, valamint a paksi és a kistérségi családsegítő szolgálatokhoz. Borbás László hozzátette: kiemelkedőnek számított az elmúlt év júliusa, amikor csaknem négy tonna élelmiszert sikerült megmenteni, de havi átlagban is másfél-két tonnát osztanak ki. Nehézséget jelent, hogy a reggeli órákban derül ki, milyen és mennyi áru van szó. A legnagyobb kihívás eddig az volt, amikor egy tonna dinnyével várták a munkatársakat az egyik áruháznál, de a partnerszervezeteknek köszönhetően sikerült néhány órán belül kiosztani a gyümölcsöt az adományban részesülőknél. Paks önkormányzata napi négy órában szállítójárművet biztosít az élelmiszermentő program működéséhez.

Sólya E.

Ingatlanvagyon értékelés, ingatlanközvetítés. Lakások, családi házak, mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi ingatlanok értékelése, naprakész ingatlanárakkal.

Pakson, a Kornis utcában 488 m²-es teleken 174 m²-es, 6 szobás, 2 fürdőszobás, garázsos, gázfűtéses, kiváló állapotú családi ház eladó.
Ár: 58 M Ft

Pakson, az óváros központjában, az Erzsébet szállodával szemben, a Duna és a 6. sz. főút mellett, 395 m² telekterülettel, tetőtér beépítéses, 128 m²-es, 3 és fél szobás, teraszos, Dunára néző összkomfortos családi ház gáz központi fűtéses eladó.
Ár: 38 M Ft

Pakson, a Kossuth Lajos utcában földszinti, másfél szobás, galériás, gázfűtéses lakás eladó garázzsal, kerttel.
Ár: 20,5 M Ft

Pakson, a Virág és a Laktanya utca sarkán, 5 lakásos, földszinti társasházban, garázzsal, kis kerttel, 114 m² alapterületű, önálló bejáratú lakás eladó. Fűtés: központi fűtés vegyes tüzelésű kazánnal.
Írányár: 21, 3 M Ft

Pakson, az Újtemplom utcában, 3 szobás, konyha + étkezős családi ház garázzsal eladó.
Ár: 34 M Ft

Pakson, a Temető utcában 1503 m²-es telken családi ház eladó: 3 szoba, garázs + 3 melléképület. A területen 6 lakásos társasház építhető.
Ár: 31 M Ft

Paks-Cserecsény központjában két építési telek eladó.
Ár: 11,5 M Ft, 14,5 M Ft

Érdeklődni lehet:
Fonyó Lajos ingatlanvagyon értékelő és közvetítő

Tel: 06-70/310-8374
E-mail: fonyolajos@t-online.hu
Kérés esetén fotókat és részletes felvilágosítást küldök.

JAMES CAMERON FILMJE	LEÁRAZÁS	OG... OROSZ REPÜLŐ V.	HÖVÉGE	ÉDES Vízi HAL	KÉVE- HALMAZ	ÍRÓK KLUBJA E-AMERIKAI VIZES	ÓSI FEGYVER	REÁLIS	😊
FRANCIA KÖLTŐ VOLT (LOUIS)									E
VIETNAMEI HOLDÚJÉV			GABONA- TERMÉK BÍBOR- VÖRÖS		EGY NÉMETÜL TV CSATORNA		FASOR		
JAPÁN TŰZHÁNYÓ				NYILTARTÓ			PORSZÍVÓ MÁRKA		
VACAK				CSOKI- FAJTA				VEDELMEZ	
		NŐI NÉV			AUTONÓM TERÜLET		ISMÉTLÉS RÖVIDEN		
		RANGOS			SZÉLHÁRFA		... SAN KINAI HEGY		
ELŐD	TÁMOGAT				GÖRÖG MŰZSA			FÉLÚTI	
	NAGYKÉPŰ				... YVETTE TÁNCOS			FRANCIA FOLYÓ	
		ALBÁN PÉNZ			ÓRIÁS-KÍGYÓ		ISZKOL		
		... TÓBIÁS MESEFILM			HÁRMAS KORONA		CICKA-FARK!		
LÁRMÁZIK						FECSKE-FAROK!		ÁRKUS	
CSINOS						... PITT SZÍNÉSZ		AMPER	
JÓ A SZEME				LEKVÁR		KONGÓI KIKÖTŐ			
				BUDAPEST RÖVIDEN		KÖZÉPEN TÁMAD!			
ELŐNY	RÓMAI 1	GYULLADÁS		HEVESI TELEPÜLÉS					
	ARGENTIN AUTÓJEL	LANTÁN VEGYJELE		FOLYADÉK					
FORGÓ-RÉSZ!		VÍZBEN GÁZOL			KIVÁLÓ				
		BŐR VEGYJELE			GAUSS				
MAROKKÓ FŐVÁROSA			FAGYOTT VÍZ		ELŐ-FORDUL				

A nyeremény Paks Város Önkormányzatának ajándékcsomagja.

Milyen címmel hirdett alkotópályázatot az önkormányzat és a Csengey központ?
A megfejtéseket február 15-ig küldhetik el a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy e-mail-ben a paksihiromok@gmail.com-ra.
A név mellé telefonszámot is kérünk.
Előző játékunk nyertese: Makk János.
Gratulálunk!

Városi olvasmányok

A közösségről

Téglajegy. Így nevezték a nyolcvanas években azt a közösségi vagy társadalmi munkát is, amivel diákként hozzájárultunk a Nemzeti Színház vagy a városi uszoda építéséhez. A konzervgyárba mentünk tanítás után, emlékeim szerint zöldborsókonzervet csomagoltunk kartondobozokba. De mentünk dolgozni akkor is, amikor egy-egy kirándulásra valót kellett megkeresnünk, az otthonról kapott apanázs mellé. 1985-öt írunk, amikor Varga Imre tanácselnök-helyettes a Tolnai Népújság tíz kérdésére válaszol az uszodaépítéssel kapcsolatban. Varga Imre tagja volt az uszodaépítő operatív bizottságnak is. „Miután az ivóvízellátási gondokat megoldottuk 1981-ben – kezdődtek meg az érdemi előkészületek. A beruházás előkészítésére a tanács három tisztségviselőjéből szervezőbizottság alakult, tevékenységük nyomán negyven magánszemély és huszonhárom jogi személy (vállalat, szövetkezet) 1983. június 23-án megalapította a Paksi Uszodaépítő és Fenntartó Egyesületet. Nemcsak paksi, de vidéki vállalatok is részt vettek az alapításban. Az alapító tagok azt vállalták, hogy évente 600 forint tagsági díjat fizetnek személyenként. A szövetkezetek és vállalatok 60 ezer forintot, a nem paksi székhelyűek pedig évi 30 ezer forintot. Az egyesület felhívást tett közzé, amelyben belépésre szólította a lakosságot. A hely úgy merült fel, hogy a lakótelepen legyen, vagy a régi városrészben. Végül is az döntött, hogy az uszoda kétezer fős strandfürdővé bővíthető ki több ütemben, és összekapcsolható a Duna-parton később létesülő szabadidőközponttal, ha a Táncsics Mihály utcát választjuk. Így a konzervgyár, Páli árok, hatos út által bezárt területet szerepeltettük a város általános rendezési tervében. Első ütemben a fedett uszoda megépí-

Fotó: magánarchívum

„A Jóság a természet legtisztább, leghatalmasabb gyökérhangja, amely vigasztal, ad, békét teremt, és sohasem rombol. Adtál-e már a benned rejlő Jóságból teljesen önzetlenül úgy, hogy semmi viszonzást nem vártál érte?” Szepes Mária

tése a fontos, a külső medencék csatlakozási lehetőségeinek biztosításával. A fedett uszoda költsége körülbelül harmincmillió forint. Lényegében ez egy kéthajós, 29 méter széles és 60 méter hosszú, acélszerkezetű csarnok, aludonga tetőzettel. Magában foglal egy 18 × 8 méteres kismélységű tanmedencét, egy 25 × 8 méteres normál mélységű, feszített víztükrű úszómedencét, egy kör alakú pancsolót, öltözőket, gépészeti berendezést stb.” A távlati cél az volt, hogy a későbbiekben, az első ütem után, ami a tanuszoda megépítését jelentette, épüljön egy „50 méteres, versenyméretű medence”, ami később lefedhető. S – ma már mennyire elcsodálkozunk – a víz melegítésének és a légtér fűtésének tekintetében a konzervgyári kazánok kapacitásával számoltak, de kiderült, hogy ez korlátozott mértékben áll rendelkezésre. „További vizsgálatok eredménye-

ként maradt, hogy a távvezeték meghosszabbított gerincéről a szakmunkásképző és az uszoda hőellátása is megoldható. Már az induláskor több vállalat kapcsolódott az építésbe, és folyamatosan lépnek be újabbak. Nevüket most ne soroljuk, de köszönet illeti valamennyit, hiszen a munka értéke 9 millió 198 ezer forint. Jelentős a társadalmi munka is. 1984-ben 1,5 millió forint volt. Bérfelajánlások és befizetések is történtek. Akiik pedig nem kívánnak tagok lenni, de anyagilag hajlandók támogatni az építkezést, ők úgynevezett téglajegyvet vásárolhatnak, 100 forint névértékben, ami az uszoda megnyitása után egy alkalommal belépőjegyül is szolgál, de szép kivitele miatt emléklapként is megőrizhető. A támogatásra nagy szükség van. A befejezésig komoly összefogást igényel. Ezt kívánja a ma élő nemzedéktől gyermekeink és unokáink jövője, egészsé-

ge. Tudomásul kell venni, hogy az úszni tudás és a vízbiztonság megszerzése gyermekkorban és szervezett oktatás keretében lehet csak tömeges méretű. Ezért épül uszoda Pakson.” A beruházás több mint egyharmadát a támogatók adták össze. Elgondolkodtat a történet. Ez mai „mérlegen” nem mérhető. Ma is sokan vannak „téglajegyesekek”. Adnak, támogatnak, így épülnek be családok életébe, az épített és természeti örökségbe. Végigkövettem, ahogy pillantok alatt elfogytak a jegyek a Vendel kápolna felújítására szervezett rendhagyó támogatói estre. Jó ügy mellé állnak újra a paksiak, ha segítik a kápolna felújítását. A Vendel kápolnába nem jár térítésmentes belépőjegy, csupán az érzés, hogy hozzáadunk valamit a városi örökséghez. Hogy jók és hűek vagyunk önmagunkhoz.

Tell Edit

Hétköznapi hit: Prancz Zoltán

A végzettségét tekintve energetikai mérnök, minőségügyi szakmérnök és teológus. Nemrég közgazdász diplomát is szerzett, és ahhoz, hogy taníthasson a Sola Scriptura Teológiai Főiskolán, elvégezte a Debreceni Egyetem bölcsészettudományi karán a filozófia szakot, majd summa cum laude minősítéssel doktorált. Prancz Zoltánt kérdeztük a tudományról és a hitről.

Fotó: Szaffenauer Ferenc

– Mennyire áll közel egymáshoz az atomenergetika és az istenhit?

– Ma gyakori kérdés a tudomány és a hit, vagy a ráció és a hit szembenállása. Emblematikus alakok e téren Pascal és Newton, akik korszakalkotó tudósok, egyben bibliakutatók és hívők voltak. A modern tudományos eredményeket tekintve a kvantumelmélet az egyik, ha nem a legnagyobb felismerés, vagyis az, hogy a világunk az atomok szintjén abszolút véletlenszerű eseményekből épül fel, így végső soron megismerhetetlen. Több neves kortárs tudós is – említhetjük akár Heisenberg-et vagy Teller Edét – arra jutott,

hogy feloldható a nagy ellentét a hit és a tudomány között. Ennek ellenére számos tudósban él zsigeri szembenállás, amely – úgy vélem – gyakran nem is annyira elvi ellentétek, mint inkább a keresztények viselkedése miatt alakult ki. De válaszolva a rám vonatkozó kérdésre, soha nem éreztem úgy, hogy atomenergetika és istenhit kizárnák egymást. Sőt, a kutatási területemet tekintve kifejezetten szerencsésen találkozunk a mérnöki, illetve matematikai tanulmányaim és a bibliaismeret. A munkámban is tükröződik ez:

félállásban tanítok a Sola Scriptura Teológiai Főiskolán, emellett az atomerőműben dolgozom.

– Mit rontanak el a keresztények?

– Vannak jóhiszemű hibák. Ide sorolom például, amikor valaki úgy közeledik másokhoz, mint ha az ő hite mindenki számára evidens lenne, holott lehet, hogy a másik másban hisz, sőt sokan vannak olyanok is, akik el sem tudják képzelni, hogy Isten létezhet. Cseppnyi jóhiszeműséget sem látok viszont abban, amikor valaki a kereszténység nevében arrogáns, lekezelő vagy gyűlöl-

ködő. Különösen romboló ez, ha az illető politikus vagy közszereplő, s így sokakra hat a példája.

– Akkor hogyan kell képviselni a hitet?

– A szeretet intelligenciájával. Univerzális recept nincs. Minden élethelyzetben azt kell keresni, hogyan szólna vagy cselekedne Jézus itt és most. Nem jó például ajtóstól rontani a házba, de ha rákérdeznek, számot kell tudnom adni arról, miben és miért hiszek.

– Mi változott benned azáltal, hogy hívő lettél?

– A legfontosabb, hogy reménységet nyertem az emberlét eredendő nyomorúságával, a múlandósággal, a halállal szemben. Ugyanakkor vállaltam azt az erkölcsi küzdelmet önmagammal, amitől kereszténység a kereszténység. Persze attól, hogy valaki Krisztus követője lesz, nem válik egy csapásra tökéletessé. A megtérés éppen azt jelenti, hogy az ember fel- és elismeri a tehetetlenségét, és segítségül hívja Istent. Sok hibám, tévedésem és bukásom van, de nem az vagyok, mint aki Isten ismerete nélkül lennék. -wph-

Minőségi tartós élet

Minden házi patikában érdemes volna ott lennie a polcon a fekete nadálytőnek, amit nem véletlenül neveznek „csontforrasztónak” is: alkalmazható rándulás, zúzódás, húzódás, ízületi- és tömlőgyulladás kezelésére, izompanaszok, valamint csont- és ízületi sérülések esetén.

Belsőleg nem használható, mert tujon (idegméreg) található benne. Habár manapság a szakma véleménye megoszlik ezzel kapcsolatban, én azt vallom, hogy elegendő ezt a remek gyógynövényt külsőleg használni. Késő ősszel vagy kora tavasszal kell gyűjteni a gyökerét, amit tisztítsanak meg, ezután vágják fel fél-egy centiméter nagyságú darabokra, majd ezeket tegyék bele egy átlátszatlan üvegcsebe, és öntsék fel gyógy-

Fotó: pixabay.com

szertári alkohollal. Fontos, hogy az alkohol teljesen ellepje a gyökérdarabkákat, amelyeket hagyjanak így állni 4-5 hétig, aztán szűrjék le, és máris készen van a fekete nadálytő-tinktúra, ami egy évig eltartható. Felhasznál-

hatják borogatáshoz, krémekhez, de választhatják a kész fekete nadálytő-készítményeket is. A krémes borogatáshoz szükség van papírzsebkendőre vagy egy textildarabra, megfelel, mondjuk egy konyhai törölkendő vagy ru-

galmas pólya. Kenjék be a fekete nadálytő-krémmel egy-két centiméter vastagon. Ezután úgy hajtsák be a széleit, hogy az egyik oldalon egyrétegű legyen. Úgy tegyék a pakolást a fájó testrészre, hogy az egyrétegű oldal érintkezzen a bőrfelülettel. Ha tinktúrát használnak, fel kell hígítani vízzel 1:5 vagy 1:10 arányban. Ebben az esetben kell a kendőcskét megmártani, majd a fájó testrész köré tekerni, vagy rárakni. Ameddig a fekete nadálytő-pakolás fent van, fekdjenek, ha lábakra használják, akkor polcolják fel a lábat. A pakolást addig kell fent hagyni, ameddig kellemes húsérzést ad. Ezt a borogatást naponta többször, és életkortól függetlenül lehet alkalmazni.

Nagyné Szalai Melinda

Hosszú és küzdelmes út vezetett ahhoz a pilanathoz, amikor ünnepi szerepet kapott a két ősi kőművesszerszám, a kanál és a serpenyő. Az ötven évvel ezelőtt – 1969 tavaszán – megkezdett építkezést még abban az évben felfüggesztették. Néhány helyszíni munkát tovább folytattak, ennek ellenére a közvélekedés szerint az építkezést leállították.

Kormány szinten intenzív tárgyalások folytak nemcsak a szovjet féllel, hanem a hazai szakemberek szintjén is, amelynek eredményeként 1970 nyarán államközi szinten aláírták a paksi atomerőmű tervének módosításáról szóló egyezményt. Ezt a hírt a napilapok közölték, aztán a hírekben nem esett szó az építkezésről 1972 márciusáig, amikor arról tudósított a Tolnai Népújság, hogy 1973-ra készül el az atomerőmű-beruházás tervjavaslata.

Azokat, akik hittek az építkezés folytatásában, olyan közvetett események nyugtatták, mint az 1972. május 1-jei szokásos paksi felvonulás, amelynek meglepetése és új színfoltja volt az Április 4. Gépgyár azon részlegének részvétele, amely az építkezésen dolgozott. A nyár közepén Juhász Károly paksi tanácselnök tájékoztatta a megyei újság olvasóit, hogy felmérték a paksi szálláshelyek lehetőségét, és 1500 fő elszállásolását tudják biztosítani. Ezt követően ismét nagy csönd,

majd 1973 elején özönlöttek az olvasói levelek a Népújság szerkesztőségébe azzal a kéréssel, hogy mikor indul az építkezés.

Tárgy/ történet

A közhangulat hatására az újság 1973 májusában közölte Szabó Benjamin miniszteri biztos kétrészes elemző írását, amelyből kiderült: folynak az építkezés előkészítő munkái. Megtudhatták az olvasók, hogy már háromszázan dolgoznak a helyszínen, és 1974-ben egymillió köbméter földet mozgatnak meg, hiszen 600 millió forint értékű munkát kell elvégezni.

A következő év (1974) márciusában a Paksi Járási Könyvtárban kiállítás nyílt „Atomenergia” címmel a könyvtár Lányok Asszonyok Klubja szervezésében, ahol Ajtay Ala-

dár, az ERBE atomerőmű-mérnöke tartott előadást.

Végül elérkeztünk az 1975-ös évhez, amely az építkezés új szakaszát jelentette, 1974-gyel zárva az előkészítés időszakát. Az 1975-ös évre egymilliárd forintos programot kellett teljesíteni a beruházáson. Megindult az atomerőmű főépületének alapozása, amelyet az alapkövételével tettek emlékeztetéssé.

Az ünnepség 1975. október 3-án, délután három órakor kezdődött, amelyre meghívták az egész megye üzemeinek képviselőit is. Paks minden intézménye, üzeme hivatalos meghívót kapott, köztük az általános iskolák úttörőcsapatai is.

Az ünnepség díszvendége Havasi Ferenc, a Minisztertanács elnökhelyettese, illetve dr. Simon Pál nehézipari miniszter voltak, akiket Nagy Zoltán, az ERBE létesítményi főmérnök tájékoztatott az építkezés helyzetéről.

Az ünnepélyes alapkövételénél a két kőművesszerszámot Havasi Ferenc, dr. Simon Pál és Szabó Benjamin forgatták, és zárták le az alapkövet. Az ünnepség után a két szerszám Varga Tiborhoz, az ERBE kirendeltségvezetőjéhez került, aki 1995-ben ajánlotta fel az üzemtörténeti gyűjtemény számára, majd a megnyíló látogatóközpont tárlatán tekinthették meg újra a látogatók.

Beregyei Miklós

Fotók: Bodajki Ákos (fent), Babai István (lent)

Ötven éve, 1969 tavaszán kezdődött a paksi atomerőmű építése, amiről szeretnének megemlékezni az Atomenergetikai Múzeum 2019-es rendezvényein. A kezdeti évekről terveznek további tárgyi emlékeket, írásos és fényképes dokumentumokat gyűjteni, illetve ezeket kiállításon bemutatni. Ehhez várják az Önök segítségét. Ha van bármilyen emlékükről az időszakról, amelyet szívesen kölcsönadnának, kérik, jelezzék az Atomenergetikai Múzeum elérhetőségein, a (75) 505-059 telefonszámon vagy az atommuseum@npp.hu e-mail-címen.

Az eltűnt városkép nyomában

A mai fiataloknak sokáig kell nézniük a főtön látható utcaképet, hogy rájöjjenek, ez bizony Pakson készült: a Dózsa György út és a Kossuth Lajos utca kereszteződését ábrázolja a mára eltűnt saroképületekkel. A Kossuth Lajos utca 1. szám alatti gyógyszerterület 1942-ben nyitotta meg dr. Pálvölgyi Ferenc és Szili Mariann gyógyszerész házaspár, akik a szemközti Hegyhát utcai Szent Háromság Gyógyszertárból költöztek át, és érdemeik elismeréséül még az államosítás után is annak vezetői maradhattak. A reklámtábla szerint a patikával szemben volt a helyi OTP fiók. Ma már hiába keressük a macskaköves főutca képét 1977-es kivágásukig meghatározó gesztenyefák sorát is. A képen látható főutcai házsort lebontották egészen a Templom tér sarkáig, a helyén közparkot alakítottak ki. Ide került Vass György 1981-ben készült Extenzív forma című térplasztikája, a katolikus templom felé haladva pedig az 1991-ben a II. világháború paksi áldozatainak emlékére felszentelt Halász Károly-alkotás.

dr. Hanol János

Fotó: magánarchívum

Paks az én városom

– Szerettem részt venni a lakótelepi barátokkal a csínytevésekben, a gördeszkától a BMX-ig mindent kipróbáltunk – idézte fel gyermekkorát Franyuk József. Arról is beszélt, hogy a pályaválasztáskor nem csak a fodrászat volt a kálapban, cukrász is szívesen lett volna, és az asztalos szakma is érdekelte. – Édesapám elvitt a legjobb paksi fodrászhoz, ott döntöttem el, hogy ezt a szakmát választom. Országos bajnokságon is szerepeltem, ahol jó eredménnyel zártam. Ezen a versenyen nem azt csináltam, ami a kiírásban szerepelt: meg akartam szabadulni a sablonoktól. Volt egy úriember, aki segített ebben: Hajas László, akivel megbeszéltem, hogy nincs vesztenivalóm. Ebből indult a show... A 2002-es bajnokság előtt nehéz időszakon mentem keresztül, mindent egy lapra tettem fel, de bejött, fogalmazott. Franyuk József azt is elmondta, hogy a jelenlegi üzle-

Fotók: TelePaks

tét 2004-ben nyitotta. – Voltak nehéz idők, főleg az elején, hiszen a vendégért meg kellett dolgozni. Mostanra elértem, amit terveztem. Ezt is lehetne még fokozni, de választani kell: valamit el kell engedni. Megfordult a fejemben, hogy Budapestre menjek, de éppen egy verseny kapcsán beszélgettem egy neves szakemberrel, aki azt mondta: nem kell ahhoz Budapestre menni, hogy sikeres legyek a szakmámban, karriert építeni itthonról is lehet, én pedig szeretek Pakson élni – zárta gondolatait.

Volf József felmenői még az 1700-as években történt betelepítések idején jöttek Paksra. Volf József itt járt általános iskolába, majd Szekszárd és Pécs követte. Először alkalmazottként dolgozott, majd vállalkozásba kezdett. – Villanyszerelő a szakmám, de 1990-ben lehetőség nyílt arra, hogy a feleségemmel együtt átnyergeljünk a kereskedelembe, majd a vendéglátás területére. 2002-ben az akkori üzemeltetőtől átvettük a dunakömlödi halászcárdát, amit épületszerkezetileg és gasztronómiailag is rendbe tettünk, öt évvel később pedig a paksi halászcárdát is átvettük. Az M6-os autópálya megnyitásával drasztikus forgalomviasszesés történt, 2013-ban állt meg a csökkenő tendencia, és ma már rentábilisnak mondható a működésünk, sok a pozitív visszajelzés. Van, aki a mai napig leter az M6-osról egy halászlére – mondta Volf József, aki arról is beszélt, hogy együtt él a város-

sal, mindig vannak olyan tisztségek, amelyeket vállal. – Az iparos körbe megalakulása után léptem be, most már elnökségi tagként segítem az egyesület munkáját. Szerepünk van Paks civilszervezeteinek, egyesületeinek fennmaradásában, előrelépésében is. Nagy elismerést jelentett Volf József számára, amikor 2015-ben megkapta a Vállalkozók Országos Szövetségének díját. Mint mondta, jó érzéssel gondol vissza erre, örült annak, hogy felismerték, mennyit tett a vendéglátásért.

Sólya Emma

Pakson rendezik az országos fesztivált

Paks lesz a helyszíne és a Csámpai Country Road Club a házigazdája az első vidéken rendezett Országos Country és Linedance Fesztiválnak (OLCF), amely egyébként a tizenegyedik lesz a sorban. A Csámpai Country Road Club az elsők között alakult klubok egyike. A rendezés jogát részben a szerencsének köszönhetően nyerték el: a vállalkozó klubok között sorsolással dőlt el a tavalyi OLCF-en, hogy ki lehet a házigazda. – Nagy megtiszteltetés és egyben hatalmas feladat is, hiszen több száz táncost várunk az ország különböző pontjairól – mondta Dobai-Győrffy Orsolya, a táncsoport vezetője. Hónapok óta tartanak az előkészületek annak érdekében, hogy mind a táncosok, mind az érdeklődő közönség remekül érezze magát. A fesztivál

Fotó: magánarchívum

a hazánkban is egyre népszerűbb linedance, azaz vonaltánc szerepléseinek a seregszemléje. Az együttesek táncbemutatói között koncertek lesznek, illetve táncverseny. A fesztiválra, amelyet 2019. február 23-án rendeznek az Energetikai Szakgimnázium és Kollé-

gium sportszarnokában, érkeznek táncsoportok többek között Budapestről, Nyíregyházáról, Győrkönyből, Előszállásról és Veszprémből. Bemutatkozik az egyetlen magyar kerekesszékes táncsoport is, illetve a szervező Csámpai Country Road

Club. A próbáit a csámpai közösségi házban tartó együttes egyébként azon kevés csoportok egyike, amelyek egyetlen fesztivált sem hagytak ki az elmúlt évtizedben. – Szeretnénk, ha a paksiak is ízeletet kapnának ebből a műfajból, ezért ők kedvezményesen válhatnak majd belépőjegyet – mondta el Dobai-Győrffy Orsolya, aki azt is elárulta, hogy a fesztivál idejére vadnyugati hangulat költözik az ESZI sportszarnokába, hiszen a linedance műfaj összeforrt ezzel, illetve a country muzsikával. Az OLCF-en a kalocsai Country Road zenekar, a nyíregyházi Long Dusty Road Zenekar és a fővárosból érkező Don Attila Band zenéjére, valamint a jelentkező együttesek javaslatai alapján született TOP-listás zenére lehet majd táncolni. -dsz-

Bántalmazás – van segítség

Ordít veled, ha nincs rend a lakásban? Esetleg kidobja az ebédet, amit főztél, mert nem ízlik neki? Folyamatosan megaláz szóban, akár mások előtt is? Néha elcsattan egy pofon, vagy megrángatja a hajadat, esetleg addig rugdos, míg a földre kerülsz? Akármelyiket is tapasztalod, összerezzensz, mikor megfordul a kulcs a zárban, és szeretnél bárhol máshol lenni, csak ne a bántalmazóddal közös otthonodban? Nem kell ennek így lennie, de ezt sok nő nem tudja, és némán tűri sorsát, mintha a kereszt, amit a párkapcsolattal kapott, annak természetes velejárója lenne. Az interneten már számos egyesület segélyvonala elérhető, ahol tanácsot kaphat a bántalmazott nő, de Pakson a család- és gyermekjóléti szolgálat, a gyermekjóléti központ is fogadja a segítségre szorulókat. – Amennyiben nincs gyermek a családban, akkor az érintett döntése, mit fogad el tőlünk segítségként. Feljelentést tehet a bántalmazó ellen, ha nincs hova mennie, krízisambulanciára kerülhet – mindketőben tudunk segíteni –, illetve tájékoztatjuk, hogy ezen kívül mit tehet, kihez fordulhat. Ha nincs a közelben krízisambulancia, anyaotthon vagy családok átmeneti otthona, illetve, ha nincs ezekben hely, vagy a bántalmazott nem tudja az utazás költségeit fizetni, önkormányzati támogatás igénylésében segítünk neki – mondja dr. Tubáné Árpási Kitti,

a paksi gyermekjóléti központ szakmai vezetője. Kiemelte, amennyiben gyermek is érintett, előfordulhat, hogy ki kell emelni a családból. Természetesen nem ez a cél, de a lehetőségéről tájékoztatni kell a szülőt. Ilyenkor meg kell vizsgálni, van-e olyan rokon vagy támogatóhálózat, ahol a gyermek az anya sorának rendeződéséig elhelyezhető. Ha nincs, akkor itt is szóba jöhet a családok átmeneti otthona vagy a krízisambulancia. Hozzátette: sok esetben nem kerül felszínre, mi történik otthon. A bántalmazott nő nem mer vagy szégyell segítséget kérni, adott esetben azért, mert a bántalmazót környezete elfogadja, nem hinnének a panaszosnak. A gyermekjóléti központban pszichológus tanácsadására, támogatására is számíthatnak a nők, aki megerősítheti őket abban az elhatározásukban, hogy kilépjenek a mérgező kapcsolatból. – A rendőrség nem csak akkor megy ki egy családi vitához, ha vér folyik – osztja el a tévhitet Komlósiné Kiss Anett, a Tolna Megyei Rendőrőrkapitányság sajtószóvivője. – Bejelentés esetén a helyszínre mennek, és vizsgálják a bejelentés valóságtartalmát. Ha a nyomok bizonyítottan lelki vagy fizikai bántalmazásra utalnak, akkor a rendőrpáncsnok ideiglenes megelőző távollattartást rendelhet el már a helyszínen, ezzel 72 órára eltávolíthatja a lakóingatlanból a bántalmazót, aki, ha ez idő

alatt visszatér, szabálysértést követ el, és őrizetbe vehetik. Az ideiglenes megelőző távollattartáson túl a rendőrség és a bántalmazott egyaránt kérheti a bíróságnál a megelőző távollattartás elrendelését, aminek időtartama hatvan nap. A sajtószóvivő azt is elmondta, hogy a bejelentés legtöbbször nem a bántalmazottól, hanem a szomszédjától érkezik, aki fültanúja, szemtanúja az esetnek. Egyre többen mernek feljelentést tenni: a megyében az elmúlt évben több száz bejelentés érkezett fizikai, lelki bántalmazással kapcsolatban – igaz, ebben azok is benne vannak, amit azért tettek, mert a szomszéd éjjel hangosan hallgatja a zenét. Pakson az elmúlt évben három alkalommal kértek ideiglenes megelőző távollattartást a rendőrkapitányságon. Családon belüli erőszak áldozatait nemcsak nők és gyermekek lehetnek, hanem férfiak is. Egy bírósági ítéletet feldolgozó felmérés szerint a családon belüli erőszak 30 százalékában férfi a bántalmazás elszennvedője. Az ő esetük azonban még kisebb arányban kerül felszínre, hiszen a férfiakról élő társadalmi beidegződés, a nemi szerepeknek való megfelelés kényszeire miatt, mai napig sokkal nagyobb szégyennek tartják, ha a „gyengébb nem” képviselőitől szenvednek bántalmazást, legyen ez szóbeli, vagy akár fizikai.

Sólya Emma

A farsangi időszak a jókedvé a mulatozásé, és a lakomáké

A vízkeresztől – a húsvétot megelőző negyvennapos nagyböjt kezdetéig – hamvazószerdáig tartó időszak a farsang, amikor a mulatozásé, a roskadásig terített asztaloké a főszerep, de a régi időkben ez volt a lakodalmak ideje is. Ehhez a több hetet felölelő időszakhoz számtalan hagyomány, népszokás kötődik. Ha ezeket szeretnénk maradéktalanul bemutatni, egy többkötetes művet kellene közreadnunk, így ehelyütt csupán egy kis ízelítőre, néhány érdekességre futja.

A farsang bajor-osztrák jövevényszó: a „vaschang”-ból származik. Első írásos jelentkezését 1283-ból bajor-osztrák adatokból ismerjük. Magyarországon a farsang kialakulása a középkorra tehető, elsősorban német hatás eredményeként. Elterjedése valószínűleg három fő területen történt: a királyi udvarban, a városi polgárság és a falusi lakosság körében. A királyi udvarban jelentős volt az itáliai hatás, míg a másik két szinten német hatással kell számolni. Ezt az is bizonyítja, hogy a karnevál – amely olasz jövevényszó –, bár számos európai nyelvben megtalálható, nálunk a farsangra nem honosodott meg, olvasható a Magyar Néprajzi Lexikonban, ahogy az is, hogy a farsang legjellemzőbb eseménye az álarcos, jelmezes alakoskodás. Történeti adatok tanúsága szerint a 15. század óta ismeretes és kedvelt, számos formája ma is él Magyarországon.

– A farsangi időszak lényege az volt, hogy az év szigorú menetrendjét kicsit megtörje, lehetőséget adjon a lazításra. A különböző táncos, zenés mulatságok mellett az alakoskodás is kedvelt szórakozási mód volt. Ekkor néhány kellékkel, vagy komolyabb előkészületek után egy másik alak bőrébe bújva oldották a hangulatot vagy éppen saját feszültségüket az emberek. Ez alatt a néhány óra alatt a közösség szabályai alól kibújva durvább tréfákat, incselkedéseket is megengedhettek maguknak az alakoskodók, hiszen az álarc „védte” őket, nem melleleg a közösség tagjai is elnézőbbek voltak ebben az időszakban – fejtegette Kákai Emese múzeumpedagógus, a Paksi Városi Múzeum munkatársa.

– Bár az említett alakoskodás más jeles napokhoz is köthető, a legfőbb alkalmá a farsang időszaka, azon belül is leginkább a far-

Fotó: pixabay.com

sang farka. Népszerűek voltak az állatalakoskodások, leginkább a medve-, a ló-, a kecske, a gólyafigura. Így beöltözve jelentek meg a fonóban vagy egyéb közösségi színtéren, majd elszórakoztatták a jelenlévőket, a medvét táncoltatták, a gólya a lányokat próbálta csipkedni, a kecskére és a lóra alkudoztak. Elterjedt volt, hogy valamilyen kis jelenetet (dramatikus játékot) adtak elő a beöltözött fiatalok, általában a legények. Ez lehetett például halottas játék, bolond lakodalmom vagy akár betyárjáték.

A hazánkban talán leginkább ismert farsangi alakoskodás a Mohács környéki sokárok busójárása, amely egy tavaszváró, téltemető népszokás. A busójáráshoz hasonlóan még ma is széles körben ismert az a szertartás is, amikor szalmabábút égetnek el vagy dobznak vízbe, ezzel igyekeznek elűzni a telet, a rossz dolgokat az életükből az emberek. Erre virágvasárnap (húsvét előtti vasárnap) van az utolsó lehetőség, csak az ezen a napon hordozott és „megölt” bábút hívjuk kiszének. A többi csak egy név nélküli, felöltöztetett szalmabáb – emelte ki Kákai Emese.

A szakember arról is beszélt, hogy az udvarlás, a párválasztás, a lakodalmak legfőbb ideje a farsang időszaka volt a régi paraszti életben, a báloknak elsősorban a párválasztásban volt nagy szerepük (pl. a legény az első táncra leendő jegyesét kérte fel, aki ezt azzal köszönte meg, hogy bokrétát tűzött a kalapjára, úgymond „lefoglalózta”, egyértelművé tette a kapcsolatukat mindenki előtt).

Ezért a farsang adott alkalmat arra is, hogy „figyelmeztessék” azokat, akik még nem mentek férjhez. A vénlánycsúfolásnak különböző változatai voltak, pl. a Dunántúlon is ismert tuskóhúzás, amikor a falubeli legények fatuskókat húztak végig az utcán rossz fazekak püfölésével, kiáltozással keltett nagy zaj kíséretében. Azoknál a házaknál, ahol eladósorban lévő (16 évesnél idősebb) lány lakott, ám az adott évben sem kelt el, megálltak, az egyik tuskót odahúzták a kiskapu elé, hogy a leány reggel ne tudjon kijönni rajta. Ez egy enyhe verziója volt a vénlánycsúfolásnak, durvább volt, amikor ki kellett menniük a lányoknak, és nekik húzniuk a tuskót, vagy ostopattogatással hajtották az egy csoportba terelt lányokat, utóbbi volt az úgynevezett szűzgulyahajtás.

Kákai Emese arra is kitért, hogy farsang idején egyébként nemtől, kortól, családi állapotától függetlenül mindenkinek lehetősége volt a mulatságra, így volt például asszonyfarsang, ahova csak házasság, gyermekasszonyok kaptak „kimenőt”. Ez volt az egyetlen alkalom számukra az esztendőben, amikor férfi kíséret nélkül, magukban mulatozhattak.

A táncos szokásokhoz tartoznak a különböző köszöntők, jókívánságok, termékenységvárászló elemekkel ötvözve. Ezeket a falubeli legények, fiatal házasságok, esetleg serdülő fiúk vitték végbe: felkeresték a szomszédait, rokonaikat, a lányos házakat, és néhány soros dalt énekeltek, amiben minden jót, egészséget, gazdagságot, szerelmet kívántak, esetleg megtáncoltatták a hajadonokat, s a jókívánságokért valamilyen ajándékot, mondjuk kolbászt, sonkát, tojást kaptak. Ezt szegényebb gyerekek is megtehették, így „gyűjtöttek” a családjuknak ételmezt.

A leírtakból látható, hogy valóban nagyon sokféle szokás kapcsolódik a farsangi időszakhoz. A mulatozás, télűzés, udvarlás, párválasztás, miegyéb mellett érdemes még az étkezésről is szót ejteni, hiszen ezen a téren is jobban elengedték magukat az emberek a nagyböjt előtt. Ismertek kifejezetten farsangi fogások, mint például a borral készült húsételek, de az első, ami valószínűleg mindenkinek beugrik, nem más, mint a farsangi fánk, aminek több receptváltozata létezik.

Kohl Gyöngyi

Ankétot tartottak a tavaszi rajt előtt

Remekül kezdte a 2018/2019-es idény tavaszi szezonját a Paksi FC OTP Bank ligában szereplő labdarúgócsapata, a zöld-fehérek 2:1-re győztek a 19. fordulóban az MTK Budapest vendégeként. A paksiak góljait Remili Mohamed és Szabó János szereztek. Csertői Aurél együttesének így már 25 pontja van, amivel továbbra is a 8. pozícióban áll, de megszilárdította helyét a középmezőnyben. Az összecsapás hetében szurkolói ankéttra várta drukkerait a PFC, ahol a téli felkészülésről, a játékoskeretben történt igazolásokról, az új lelátórészek átadásáról, a jegy- és bérletértékesítést érintő változásokról, valamint a tavaszi célkitűzésekről tájékoztatta szurkolóit és a sajtó munkatársait a Fehérvári úti klub. – Az első hat hely valamelyikén szeretnénk végezni a bajnokságban, amihez minden feltétel adott. Ehhez a játék minden elemében változtatni kell, stabilabban védekezni, pontosabban támadni, és a

Fotó: Molnár Gyula

csapategységnek is jobbnak kell lennie, a játékosoknak egyénileg is többet kell tenniük – összegzett a vezetőedző. – Mindenképpen szeretnénk volna a csapatot megerősíteni, olyan játékosokat hozni, akik húzóerők lehetnek. Az őszi utolsó meccsek gyengébben sikerültek, tudjuk, hogy kemény tavasz elé nézünk, de felkészültünk, állunk a kihívások elé – ezt már Haraszi Zsolt ügyvezető mondta az ankéton. A stadionrekonstrukcióról Ba-

log Judit tájékoztatta az érdeklődőket. Az ügyvezető örömmel számolt be arról, hogy a Haladás elleni mérkőzésen, február 9-én, már az új lelátórészeken foglathatnak helyet a hazai drukker is. – Elkészült a Virág utca felőli hosszú, valamint a Szérűs utca felőli rövid lelátó, melyek befogadóképessége meghaladja a 2100 főt, így – a vendégszektorral együtt – mostantól közel 2800 szurkoló izgulhat kedvenc csapataiért a Fehérvári úti stadi-

onban. A fő tribün a tervek szerint 2019. december 31-ig elkészül – tette hozzá Balog Judit. A Magyar Kupában, februárban már a legjobb 8 közé jutás a tét. A zöld-fehérek először a Puskás Akadémia FC-vel mérkőznek 20-án Felcsúton, míg a visszavágót 26-án Pakson rendezik. – A kupában is szeretnénk maximálisan helytállni, a felcsúti együttesnek van miért visszavágnunk, elég, ha a legutóbbi mérkőzésünkre gondolok, amelyen a 94. percben kapott góllal hagyunk kettő pontot a Pancho Arénában. A klub működése biztosított, de továbbra is a legkisebb költségvetéssel dolgozunk a ligában. Remélem, idén is bebizonyítjuk, hogy ilyen körülmények között is lehet jó focit játszani – összegzett Bognár Péter, a Paksi SE labdarúgó szakosztályának elnöke. A szurkolói ankéton a hivatalos részt követően a drukker szabadon kérdezhetett, a program kötetlen beszélgetéssel zárult.

Faller G.

Fontos győzelmet arattak a sakkozók

Fotó: Molnár Gyula

Pentala Harikrisna, Berkes Ferenc és Ács Ferenc az egyik, míg Almási Zoltán, Szabó Gergely és Verőci Zsuzsa a másik oldalon. Az aranyérem sorsáról is döntő összecsapást rendeztek az NB I-es sakkcsapat-bajnokságban, a forduló előtt a harmadik helyen álló Atomerőmű SE a listavezető Diósgyőrt fogadta. Ahogy a névsorból látható, mindkét gárda a legerő-

sebb összeállításban ült asztalhoz a Prelátusban. – A negyedik fordulóban járunk, eddig két mérkőzést nyertünk, a Pénzügyőr ellen pedig döntetlent értünk el, de utóbbi eredmény nem csökkent a reményünket, hogy teljesülnek a dobogóról szőtt álmaink. A Diósgyőri VTK-t mindenképpen meg kell vernünk, valamint a Nagykanizsa és a Szombathely csapatait is szeretnénk legyőzni. Ők mindannyian nagyon komoly riválisok, a többi gárda ellen reális esélyünk van a sikerre. Bízom tehát abban, hogy az idény végén egy érem mindenképpen lesz, egy kis szerencsével talán a legfényesebbet is megszerezhetjük – fogalmazott Gosztola István, az Atomerőmű SE sakk szakosztályának vezetője a forduló előtt. – Az első és a 11-es, 12-es táblán az ASE talán esélyesebb, a többi táblán azonban megpróbálunk olyan pluszokat kiharcolni, ami hozzásegíthet bennünket a meccs megnyeréséhez – ezt már dr. Mátyás Imre, a DVTK sakkcsapatának vezetője mondta. A mérkőzések a várt kielezett csatákat hozták, az első öt táblán négy remi mellett egy paksi siker született, míg a hátsó

táblákon a két-két hazai és vendéggyőzelem mellett további három döntetlen lett, ami azt jelenti, az Atomerőmű SE 6,5–5,5 arányban legyőzte a listavezetőt, és a tabella élére ugrott. Az NB I/B-ben a középmezőnyben található csapatok csaptak össze, az ASE II. a Komlót fogadta. – A tavalyi szezonban az utolsó fordulóban találkoztunk, akkor – mivel nem volt esélyük a jobb szereplésre – a külföldi játékosait nem szerepeltette riválisunk. Most három légióssal érkeztek, ami jelzi szándékaikat, de természetesen mi is nyerni szeretnénk. Nálunk Tóth Gergely, Sente-Varga Fruzsina és Benedeczky Lehel most hiányzik, de remélem, nem érezzük ezt meg, és a hátsó táblán játékosok pótolni tudják őket – összegzett Bertta Tibor, az Atomerőmű SE csapatvezetője. Itt is az első öt táblán remire adták a partit a felek, míg hátul jobban teljesített a vendég, végül 6,5–5,5 arányban a Komló diadalmaskodott. Veresége ellenére az ASE II. a tizenkét csapatos Charousek csoportban, a hatodik, míg a Komló a nyolcadik helyen áll.

Faller Gábor

Mozgásban: bemutatjuk a TRX-et

Fotó: Dream Fitness

Paks 1996 óta a Sport városa címmel büszkélkedhet, köszönhetően a korábbi hazai és nemzetközi sportsikereknek. A fejlődés azóta is töretlen, a két nagy klub, az Atomerőmű Sportegyesület és a Paksi Sportegyesület megfelelő háttérrel biztosít ehhez. Van uszodánk, vannak sportcsarnokaink, kerékpárútajaink, korcsolyapályánk és erdei futópályánk is. A sportolási lehetőségek tárháza kimeríthetetlen, csak az nem sportol vagy mozog rendszeresen Pakson, aki nem akar. Most induló sorozatunkban a talán kevésbé elterjedt, de egyre népszerűbb mozgásformákat mutatjuk be.

Amerikából indult hódító útjára a TRX, hazánkban már több mint tíz éve töretlen a népszerűsége, Pakson is egyre több híve van ennek a trendi mozgásfor-

mának. Idegenvezetőnk a fitness eme szegmensében Darabos Viola, a Dream Fitness szakmai vezetője. Ahogy megfogalmazta: a TRX népszerűsége az egyszerűségében rejlik – kis eszközigény, relatíve olcsó és bárhol felállítható –, ellenállásként a saját testsúly szolgál, az intenzitást a test talajjal bezárt szöge, illetve a stabilitás adja. A TRX jelentése a fentebb vázoltak tükrében: a teljes testtel végzett ellenállásos edzés (Totalbody Resistance Exercise).

Viola kiemelte, az eszköz erősítésre, zsírégető és kardió edzésre éppúgy alkalmas, mint állóképesség-fejlesztésre, illetve nyújtásra. Ez a komplexitás tette pillanatok alatt népszerűvé ezt az edzésformát, ráadásul kortól és nemtől függetlenül bárki űzheti. Legalább heti három óra tréning ajánlott, de a biztos siker ér-

dekében nem árt emelni az óraszámot, és természetesen a helyes táplálkozás betartása, az egészséges életmód sem hátrány.

Pakson leginkább a felnőttek körében elterjedt, de rehabilitációból visszatérők is használhatják a TRX-et. Kezdőknél még nem,

de a haladók esetében már más eszközökkel is variálható, biztonságos, már az első alkalommal is hatékony, mert reflexszerűen használjuk. A mozgásforma egyénre szabható, rengeteg a variációs lehetőség és más sportágakkal is jól kiegészíthető. Céltzotán leginkább a törzsizomzatra hat, a gyakorlatok során ezek az izomcsoportok mindig terheltek. Az edzések alkalmával az izomtömeg növelése mellett – mivel a pulzusszám is folyamatosan magas tartományban van – a szív- és keringési rendszer is fejlődik. A szakmai vezető az elmondottak alapján az abszolút kezdőknek is bátran ajánlja a TRX-et, de bármilyen fitességi szinten használható. Nem véletlenül a Dream Fitness jelmondata: Ha mersz keményen, hatékonyan edzeni, eddiz TRX-el!

-titti-

TEMETKEZÉS

Iroda és bemutató terem:
Paks, Dózsa György u. 2/A
Birkás Mária
képviselő
telefon: 75/675-732
mobil: 20/410-7512

Készlet 0-24-ig: 20/941-3376
www.panteon-temetkezes.hu

TEMETKEZÉS

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: 75/311-065, 20/852-1520

Irodavezető: Wágner Aranka,
Noszskóné Sz. Eszter

Készlet 0-24 óráig: 30/936-3255

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул.
“Калвария” д. 2. (Paks Kálvária u. 2.),
площадь “Сентхаромшар” (Szentháromság tér), у памятника Троицы
Руководитель офиса:
Аранка Вагнер (Wágner Aranka),
Естер Носко (Noszskóné Sz. Eszter)

Jól kezdték az évet

Az új év első dzsúdóversenyeit rendezték január végén, a felnőttek Ceglédén országos rangsor versenyen, az utánpótlás pedig Mórahalmon a Molnár Franciska Emlékversenyen képviselte az Atomerőmű SE színeit.

A felnőttek között a sérüléséből nemrég felépült -63 kg-os Szabó Anna egészen a döntőig jutott, ahol nem bírt az UTE-s Hegedűssel, így a dobogó második fokára állhatott fel a ceglédi versenyen. Bronzérem került a -81 kg-os Akkerman Gergő nyakába, aki ipponnal jutott az elődöntőbe, ott azonban vereséget szenvedett. A harmadik helyért vívott összecsapáson vazarival győzött a szatymazi Tompa ellen, így ő is felállhatott a dobogóra. Két győzelemmel és két vereséggel az ötödik helyen végzett Windischmann Bence a népes mezőnyt felvontató -73 kg-os súlycsoportban, ahol tatamira lépett Bognár Péter is, aki végül helyezetlenül zárta a viadalt.

Szerbiából és Erdélyből is érkeztek versenyzők a mórahalmi utánpótlásversenyre, ahol diák A, B és C, valamint serdülő korcsoportban mérték össze tudásukat a résztvevők. Az Atomerőmű SE dzsúdósai tizenkét érmet és öt ötödik helyezést gyűjtöttek, amivel a negyedik helyen végeztek az összesített csapatversenyben. A dobogó tetejére állhatott fel: Pálszabó Levente -36 kg és Anderkó Bence -42 kg (Diák C), Tóth Zsombor -41 kg és Tumpek Pál +66 kg (Diák B), valamint Tóth Barna -45 kg (serdülő). Ezüstérmes lett: Bodonyi Ábá Csanád -36 kg (Diák C), Petrik Hanna -40 kg és Száraz Csenge -48 kg (serdülő). Harmadik helyen végzett: Száraz Benedek -33 kg (Diák C), Mácsik Bende -35 kg (Diák B), Czibula Bernát -66 kg (Diák A) és Komlósi Csongor -66 kg (sedülő). Az ötödik és ezzel pontszerző: Petrik Richárd -38 kg (Diák B), Somkert Zoltán -45 kg (Diák A), valamint Száraz Zente -40 kg, Németh Gergő -45 kg és Andorka Kende -60 kg a serdülők között.

A versenyzők edzői: Dobai László, Péri Balázs, Bor Barna, Csoknyai László és Kanczler István.

-joko-

Három negyedig bírta az iramot az ASE csapata

Az NBI/A férfi kosárlabda alapszakasz 18. fordulójában a Szolnoki Olaj KK csapata ellen játszott bajnoki mérkőzést az Atomerőmű SE. Nem léphetett pályára Julian Norfleet influenza, Horváth Kristóf hátsérülés miatt, Medve Máté szervezete pedig annyira legyengült a betegsége alatt, hogy még nincs rendben fizikailag, így a padról szurkolt csapattársainak. Óriási hátrányt jelentett a palánk alatt az is, hogy hét közben szerződést bontott a klub a center Bojan Trajkovskival, így komoly magassági fölénybe kerültek a vendégek. A látottak igazolták Schmidt Béla mérkőzés előtti nyilatkozatát: Rengeteg problémánk volt a héten, de a játékosok hozzáállásával nem lesz probléma.

A sok hiányzó ellenére a negyedik negyedig jól tartotta magát a paksi csapat. Az első felvonásban harcosan, nagy energiával játszottak Fausték, és négy pontos előnyre tettek szert. A második játékrészben már felszívta magát a vendégcsapat, és környezetlenül kihasználta a lehetőségeit, egy 9-0-s és egy 7-0-s szériával át is vették a vezetést, de még így is csak négy pont volt az ASE hátránya a félidőben. A nagyszünet után négy percig csak egyetlen paksi duplát jegyezhetünk fel, sőt a huszonhetedik percben Ko-

vács Ákos, Faust és Henton révén sikerült egalizálni: 44-44-et mutatott az eredményjelző. Sajnos ezután jött egy újabb kihagyás, és a vendégek hét ponttal elhúztak a harmincadik perc végére. Az utolsó negyed közepére eldőlt a mérkőzés, az Olaj tizenöt pontos előnyét már nem sikerült ledolgozni. Ekkor már látszott a fáradtság a paksi játékosokon, a vendégeknél nyolcan, hazai oldalon hatan játszották végig a meccset. Hét percet kapott a tizenkilenc éves Kalmár Viktor, akit a második és a negyedik negyedben küldött be Schmidt Béla, hogy kicsit pihentesse a gyűrű alatt sokat birkózó Jevtovicot. A vége biztos szolnoki győzelem lett, de a paksi játékosok hozzáállására sem lehetett panasz. Atomerőmű SE – Szolnoki Olaj KK 63-76 (18-14, 15-23, 15-18, 15-21). Az ASE csapatából Faust tizenöt, Kovács Ákos és Henton tizenegytizenegyet, Eilingsfeld és Ruják kilenc-kilencet, Jevtovic pedig nyolc pontot szerzett. Schmidt Béla a sajtótájékoztatón elmondta, hogy szeretnék minél hamarabb megtalálni a csapat új centerét, míg Kalmár Viktor kiemelte, hogy óriási élmény volt pályára lépni, és örül, hogy bizalmat kapott.

Kovács József

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitélepléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

TERMELŐI BIO HOMOK- TÖVIS TERMÉKEK

Paks, Szent István tér 7.
(A régi Bazársoron)

Gyertyaláng

**MÜLL-PATRIK
TEMETKEZÉS**

Irodavezető: Müller Pálné

**7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597**

**Paks Fehérvár és Kálvária u. temető gondnokság:
75/310-698**

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

TEIT

kalocsai látogatóközpont
(Kossuth Lajos utca 50.)
nyitvatartása:
H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
Ebédszünet: 12-13 óráig

Nyitva tartás:
H-V: 05-20-ig
Tel: 75/315-983
20/945-0992

Paksi Ügyvédi Iroda, önálló munkavégzésre alkalmas, 8 óras időre foglalkoztatott munkatársat keres.

Bérezés megállapodás szerint.
Rugalmas munkaidő. Alapvető követelmény jó gépírási képesség és számítógép használatának magas szintű ismerete.
Nyugdíjas jelentkezése nem akadály.

A jelentkezéseket a
wartigugyvved@gmail.com-ra
kérjük.

06-30-222-60-30 TAXI

PART: 06-20-32-00-822

**Tegyük trendet!
Itt a TAXI MI VAGYUNK**

facebook

NÁLUNK BANKKÁRTYÁVAL IS FIZETHETSZ!

WWW.TRENDTAXI.HU